

ombudsman

už 20 let pomáháme bez rozdílu

Sp. zn. 27/2019/NZ/MSŘ
Č. j. KVOP-51609/2020
Datum 9. prosince 2020

Vážený pan
Ing. Jan Schiller
hejtman
Krajský úřad Ústeckého kraje
Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem

Vážený pane hejtmane,

v úvodu dopisu mi dovoluji pográtulovat Vám k nástupu do úřadu a popřát úspěšné působení.

Obracím se na Vás z pověření veřejného ochránce práv JUDr. Stanislava Křečka, který na mě přenesl některé oblasti své působnosti,¹ mimo jiné i oblast dohledu nad místy, kde se mohou nacházet osoby omezené na svobodě, abych Vás informovala o tom, že ve dnech 1. 4. až 4. 4. 2019 proběhla systematická návštěva² Psychiatrické léčebny v Petrohradě (dále jen „zařízení“). Z návštěvy byla vypracována zpráva, kterou přikládám k tomuto dopisu. Součástí zprávy je 38 opatření, která tehdejší ochránkyně zařízení navrhla. Zařízení se k opatřením vyjádřilo a až na jedno je velmi kvalitně naplnilo.

Opatření,³ které považuji za nedostatečně naplněné, formulovala tehdejší ochránkyně takto **„nepřijímat pacienty v takovém zdravotním stavu, který v kombinaci rizikovými prvky v prostředí oddělení představuje již nepřiměřené riziko“**.

Ačkoliv je Ústeckým krajem zařízení uděleno oprávnění k poskytování následné lůžkové péče, tak poskytuje péči i pacientům, kteří jsou přijímáni bez svého souhlasu podle § 38 odst. 1 písm. b) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, nebo je nutné vůči nim používat omezovací prostředky, protože představují bezprostřední a závažné ohrožení pro sebe nebo své okolí, a vyžadují tak intenzivní péči. V dopisu ze dne 27. 2. 2020 ředitel zařízení uvedl, že až 40 % pacientů v zařízení vyžaduje akutní péči.

Ohledně nenaplněného opatření jsem se obrátila na Vašeho předchůdce ve funkci se žádostí o hledání kroků ke zlepšení dostupnosti akutní lůžkové psychiatrické péče na území Ústeckého kraje.

Váš předchůdce řešení považoval primárně za úkol zdravotních pojišťoven. Spoléhání se na aktivitu pojišťoven nepovažuji za vhodné, protože stávající situace, kdy je pacientům vyžadujícím akutní péči poskytována levnější následná péče, je pro majetkové zájmy

1 Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

2 Na základě ustanovení § 1 odst. 3 a 4 zákona o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, vykonává ochránce činnost národního preventivního mechanismu a provádí systematické návštěvy míst (zařízení), v nichž se nacházejí nebo mohou nacházet osoby omezené na svobodě. Důvodem omezení na svobodě je rozhodnutí orgánu veřejné moci, nebo závislost osoby na poskytované péči.

3 Ve zprávě je toto opatření označeno jako č. 2 a včetně odůvodnění je uvedeno na straně 12 zprávy.

pojišťovny příznivá. Situace je naopak nepříznivá pro obyvatele kraje a zaměstnance zdravotnických zařízení.

Je potřeba zřídit psychiatrická lůžka, na nichž bude možné poskytovat akutní psychiatrickou péči, případně zjistit, zda jsou lůžka určená pro akutní psychiatrickou péči na území Ústeckého kraje využívána pro akutní psychiatrickou péči. Lůžka nezřizují pojišťovny a s ohledem na náročnost poskytování akutní psychiatrické péče nelze ani spoléhat na to, že by lůžka vznikla aktivitou soukromých komerčních subjektů. S ohledem na zvláštní zranitelnost pacientů s duševním onemocněním vyžadujících akutní psychiatrickou péči také nepovažuji za vhodné přenášet odpovědnost za zajištění lůžek na pacienty a vyzývat je k jednání s jejich pojišťovnami, aby lůžka zajistily. **Aktivita by tak měla vycházet od Ústeckého kraje, případně Ministerstva zdravotnictví.**

Dle jednání s Ministerstvem zdravotnictví nelze lůžka určená pro akutní psychiatrickou péči zřídit v Psychiatrické léčebně Petrohrad, protože zde chybí zázemí pro poskytování akutní somatické péče nutné pro akutní psychiatrická lůžka.

Dopis nezamýšlím jako kritiku náročné práce zdravotníků, jsem naopak přesvědčena, že realizace předkládaného opatření přispěje i k jejich ochraně. Nenaplnění opatření nevnímám jako projev svévole zařízení, ale jako projev systémového problému dostupnosti akutní psychiatrické lůžkové péče, který by spíše než zařízením měl být řešen jeho zřizovatelem, tedy Ústeckým krajem.

Vážený pane hejtmane, žádám Vás o sdělení, jaké kroky budete činit ke zlepšení dostupnosti akutní psychiatrické péče na území Ústeckého kraje. Vaši reakci očekávám ve lhůtě 60 dnů od doručení tohoto dopisu.

S přátelským pozdravem

Mgr. Monika Šimůnková v. r.
zástupkyně veřejného ochránce práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Příloha

Zpráva z návštěvy Psychiatrické léčebny Petrohrad